

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU ÜYELERİNDEN KURULU KARMA KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı 3 Kasım 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın, İzmir depremde hayatını kaybedenlere başsağlığı, yaralılara acil şifalar dilediğinde bulunduğu; Covid-19 nedeniyle vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve Komisyon gündemine ilişkin açıklaması

2.- Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, vefat eden Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine; İzmir depreminde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet niyaz ettiğine, yaralılara acil şifalar dilediğine ve nefret söylemi içerecek mahiyette bilgilerle toplumu manipüle etmeye çalışanları kınadığına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir depreminde yaşamını yitiren yurttaşlara Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve muhalefetin ombudsmanlık kurumunda temsil edilmesi gerektiğine, CHP üyeleri olarak seçime katılmayacaklarına ve alt komisyona üye vermeyeceklerine ilişkin açıklaması ve Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın aynı konuya ilişkin açıklaması

3.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, ombudsmanlık seçiminin demokratik olmadığına, HDP üyeleri olarak alt komisyona üye vermeyeceklerine ve seçime katılmayacaklarına ilişkin açıklaması ve Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın aynı konuya ilişkin açıklaması

4.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, İzmir depreminde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine; kamu denetçiliğinde her siyasi partinin temsiliyetinin sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

5.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, İzmir ve diğer bölgelerde yaşanan depremlerde vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Mecliste karar verilenlerin uygulayıcısı olduklarına ilişkin açıklaması

6.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, İzmir depreminde hayatlarını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar ve Covid-19 nedeniyle vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve muhalefet milletvekillerinin ifade etmiş oldukları çeşitli teamüllerin değişmesiyle ilgili önerilere katılmadığına ilişkin açıklaması

7.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

IV. ALT KOMİSYONLAR

1.- Kamu denetçisi adaylarını belirlemek üzere alt komisyon kurulması

V.- KARMA KOMİSYONLAR

A) GÖRÜŞMELER

1.- Kamu Başdenetçisi aday adaylarının dinlenmesi

VI.- SEÇİMLER

1.- Kamu Başdenetçisi adaylarının seçimi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU ÜYELERİNDEN KURULU KARMA KOMİSYON

1'inci Toplantı
3 Kasım 2020 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon saat 15.38'de açıldı.

Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır,

İzmir'de meydana gelen depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa dilediğinde bulunduğu; Covid-19 nedeniyle vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve Komisyon gündemine;

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine;

İlişkin açıklama yaptı.

Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu, vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya ve İzmir depreminde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet niyaz ettiğine ve nefret söylemi içerecek mahiyette bilgilerle toplumu manipüle etmeye çalışanları kınadığına;

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, İzmir depreminde yaşamını yitiren yurttaşlara Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve muhalefetin ombudsmanlık kurumunda temsil edilmesi gerektiğine, CHP üyeleri olarak seçime katılmayacaklarına ve alt komisyona üye vermeyeceklerine;

Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, ombudsmanlık seçiminin demokratik olmadığına, HDP üyeleri olarak alt komisyona üye vermeyeceklerine ve seçime katılmayacaklarına;

Mersin Milletvekili Behiç Çelik,

İzmir depreminde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine; kamu denetçiliğinde her siyasi partinin temsiliyetinin sağlanması gerektiğine;

Vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet niyaz ettiğine;

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, İzmir ve diğer bölgelerde yaşanan depremlerde vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Mecliste karar verilenlerin uygulayıcısı olduklarına;

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, İzmir depreminde hayatlarını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar ve Covid-19 nedeniyle vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve muhalefet milletvekillerinin ifade etmiş oldukları çeşitli teamüllerin değişmesiyle ilgili önerilere katılmadığına,

İlişkin açıklama yaptı.

Kamu denetçisi adaylarını belirlemek üzere alt komisyon kuruldu.

Kamu Başdenetçisi aday adayları dinlendi.

6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan oylamanın dördüncü turunda Komisyonun salt çoğunluğu ile Şeref Malkoç, Murat Dede ve Orhan Göçer, TBMM Genel Kuruluna bildirilmek üzere başdenetçi adayı seçildiler.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 16.41'de toplantıya son verildi.

3 Kasım 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.38

BAŞKAN: Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail TAMER (Kayseri)

SÖZCÜ: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

KÂTİP: Mustafa KENDİRLİ (Kırşehir)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Başkanım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır.(x)*

Malum pandemi kuralları nedeniyle toplantımızı mümkün olduğu kadar seri şekilde tamamlayıp, her birimizi Genel Kurula ve görevlerinin başına göndermeyi ümit ediyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır 'ın, İzmir depreminde hayatını kaybedenlere başsağlığı, yaralılara acil şifalar dilediğinde bulunduğu; Covid-19 nedeniyle vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve Komisyon gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Toplantımıza başlamadan evvel, iki gün önce İzmir Seferihisar açıklarında merkez üssü Seferihisar olan depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, İzmirli hemşehrilerimize başsağlığı diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Bugün itibarıyla küçük bir kızımızı, bir bebeğimizi kurtaran ve o günden bugüne kadar gece gündüz, yirmi dört saat çalışan kurtarma ekiplerine teşekkür ediyorum. Allah ülkemize bir daha böyle afetler göstermesin. Devletimiz her türlü imkânlarıyla depremzedelerin yanındadır. Hepsine tekrar geçmiş olsun diyorum.

İkinci bir husus da partimizin kurucularından, üniversiteden benim de hocam olan, anayasa hukuku profesörüm, daha sonra Mecliste Anayasa Komisyonu üyesiyken başkanlığını yapmış çok değerli büyüğümüz, çok değerli yol arkadaşımız Burhan Kuzu'ya da rahmet dilemek istiyorum. Vefatı gerçekten bizleri derinden üzdü. Allah rahmet eylesin. Ailesine, evlatlarına, teşkilatımıza, milletvekili arkadaşlarımıza ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum; mekânı cennet olsun inşallah.

Bugünkü toplantımız teknik bir toplantıdır. Belli ritüelleri yerine getirmemiz gerekiyor, onun için kısaca toplantımıza geçelim, sonra söz almak isteyenlere de tek tek söz verelim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, önce ben kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Bir saniye, bir geçelim, ondan sonra söz vereyim, rutine geçmeden size söz vereyim Başkanım.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere 26'ncı Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından 15 Kasım 2016 tarihli 20'nci Birleşiminde, Kamu Başdenetçisi olarak seçilmiş bulunan Şeref Malkoç, 23/11/2016 tarihli 25'inci Birleşiminde yemin etmiş ve 5/12/2016 tarihinde (*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

görevine başlamıştır. Karma Komisyonumuz tarafından, 2 Kasım 2016 tarihinde kamu denetçisi olarak seçilmiş bulunan Sayın Yahya Akman, Arif Ülger, Celile Özlem Tunçak ve Hüseyin Yürük ise 22 Kasım 2016 tarihinde yemin etmiş ve 12 Aralık 2016 tarihinde görevine başlamıştır. 14 Haziran 2012 tarihli 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 14'üncü maddesi gereğince başdenetçi ve denetçilerin görev süreleri dört yıldır. Şu hâlde görev sürelerinin sona ermesi nedeniyle 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi hükümlerine göre tekrar seçim yapma ihtiyacı doğmuştur.

Diğer konulara geçmeden önce arzu ederseniz Sayın Başkanımıza ve usulle veya genel konularla ilgili söz almak isteyen değerli milletvekillerimize kısa söz verelim, sonra rutinimize başlayalım.

Buyurun Başkanım.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, vefat eden Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine; İzmir depreminde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet niyaz ettiğine, yaralıları acil şifalar dilediğine ve nefret söylemi içerecek mahiyette bilgilerle toplumu manipüle etmeye çalışanları kınadığına ilişkin açıklaması

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Değerli Başkanım, çok kıymetli Karma Komisyon üyelerimiz; öncelikle ben de sizleri saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Karma Komisyonumuzun gündemi belli, Sayın Başkanımızın yönetiminde biraz sonra gerekli işlemlerimizi gerçekleştireceğiz ama ben de ondan önce çok saygıdeğer hocamızı, gerçekten kendisini tanımış olmaktan çok mutluluk duyduğum ve çok da istifade ettiğim bir değerli büyüğümüzü ne yazık ki kaybetmiş olmanın üzüntüsünü yaşıyoruz. Burhan Kuzu Hocamıza ben de Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, ailesine ve tüm arkadaşlarımıza başsağlığı dilemek istiyorum; mekânı cennet olsun.

İzmir'de meydana gelen deprem gerçekten bizleri derinden yaralamıştır. Bütün bir milletçe gözümüz, kulağımız, kalbimiz İzmir'den gelecek bir müjdeye, bir sese, bir nefese dikkat kesilmiştir. Ne yazık ki kaybettiklerimiz var, onlara da Allah'tan rahmet niyaz ediyorum. Bu arada, bu süreçte bizi sevindiren ve kurtarılan hayatlar var, çocuklarımız var, bebeklerimiz var. Onlara da sağlıklı, hayırlı, uzun ömürleri diliyorum.

Doğal afetler gerçekten milletimizin kenetlendiği, şu ya da bu görüşün çok dikkate alınmadığı, hepimizin aynı derdi, aynı hüznü birlikte yaşadığı afetlerdir. Ama, maalesef, zaman zaman kimi kendini bilmezlerin, kimi düşüncesizlerin adeta nefret söylemi içerecek mahiyette yalan yanlış bilgilerle toplumu manipüle etmeye baş gösterdiklerini hep birlikte görüyoruz; bunları da kınıyorum. Nitekim, kendileriyle alakalı Adalet Bakanlığımız ve diğer yetkili kurumlarımız harekete geçmiş ve işlemlerini başlatmışlardır.

Ben bu duygu ve düşüncelerle tekrardan bu tür afetlerden, bu tür doğal afetlerden Rabb'im ülkemizi, milletimizi korusun diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Evet, Sayın Vekilim buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, İzmir depreminde yaşamını yitiren yurttaşlara Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve muhalefetin ombudsmanlık kurumunda temsil edilmesi gerektiğine, CHP üyeleri olarak seçime katılmayacaklarına ve alt komisyona üye vermeyeceklerine ve Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın aynı konuya ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanlar, değerli üyeler; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bütün Türkiye ve İzmir'e geçmiş olsun diyorum. Yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum ve umarım bir daha enkaz altında kalacak yurttaşlarımız olmaz. Öncelikle de Parlamentomuz bu depremden bir sonuç çıkartır ve gerekli önlemleri alır. Sonuçta, yurttaşlarımızı enkazdan kurtarmaya mahkûm etmeyecek bir deprem politikası oluştururuz. Bu konuda bize de düşen sorumluluklar var, bunu da not etmiş olayım.

Biraz sonra oylama yapılacaktır. Yani demokrasi de aynı zamanda bir teamül rejimidir, yasalarda olmayan işler sonuç itibarıyla Parlamento gelenekleriyle, teamülleriyle oluşturulabilir.

Ombudsmanlık kurumu çok önemli bir kurumdur. Sonuçta, bu Parlamentoda neredeyse oy birliğiyle kabul edildi ve yürürlüğe girdi. Ancak yasada olmamasına rağmen, bu Komisyon ve Genel Kurul bir teamül oluşturmadı. Ombudsmanlık bilindiği üzere yurttaşların haklarını devlete karşı korumaya çalışan, hükûmete karşı korumaya çalışan, onları inceleyen bir kurum. Hak ihlalleri de devleti yöneten hükûmetten gelen ihlallerdir. Burada Adalet ve Kalkınma Partisinin çoğunluğu var ve o çoğunlukla geçen dönem arkadaşlarımızı seçtiniz, görev yaptılar. Ama bir centilmenlik anlaşması yapıp bir teamül oluşturarak muhalefetin de Ombudsmanlık kurumunda temsilini sağlayabilirdik. Fakat bunu geçen dönem de yapmadınız, öyle tahmin ediyorum ki şimdi de olmayacak. Dolayısıyla bu, Ombudsmanlık kurumunun özüne de uygun bir tutum değil, bir davranış değil.

Ben, Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlarımdan böyle bir olgunluğu göstermelerini isterdim ama herhâlde olmayacak diye düşünüyorum ve kendi çoğunluğunuzla başdenetçi ve denetçileri seçeceksiniz. Dolayısıyla bu seçime, biz Cumhuriyet Halk Partisi üyeleri olarak ortak olmayacağız, Alt Komisyona da üye vermeyeceğiz ve bundan sonraki süreci de bu şekilde meşrulaştırmak istemiyoruz diyorum ve sorumluluğu sizlere bırakıyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Teşekkür ediyoruz.

Biraz evvel söylediğim gibi biz, Anayasa ve ilgili kanunu uygulayacağız. Kamu Denetçiliği Kurumuna başdenetçi ve denetçi olmak isteyen herkes aday olabilir ve burada hepinizin önünde seçimle göreve gelecekler. Seçimde de buradaki milletvekili arkadaşlarımız oy verecekler, her birinin oyu çok değerlidir. Seçilecek arkadaşlarımıza şimdiden hayırlı olsun diyoruz, size de teşekkür ediyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu tutum, çoğulculuk bakımından doğru değil ve Ombudsmanlık kurumunun özüne uygun değil. Yani yasa böyle olabilir ama yasayı uygulamak, bir teamül oluşturmak da bizim elimizde ama oluşmadı maalesef.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Sayın Vekilim, yasayı hep birlikte oy birliğiyle geçirdik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Peki.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

3.- Muş Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit'in, ombudsmanlık seçiminin demokratik olmadığına, HDP üyeleri olarak alt komisyona üye vermeyeceklerine ve seçime katılmayacaklarına ve Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın aynı konuya ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aslında, benim de dile getireceklerim benzer. Şimdi, 14/6/2012 tarihinde 6328 sayılı Kanun'la Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak Kamu Denetçiliği Kurumu kuruldu ve ortaklaşarak geçti. İdarenin eylemlerini, idarenin işlerini denetlemek ve bu anlamda insan haklarına uygun, adalete, hakkaniyete uygun bir denetim yapmak için kurulmuş bir birimden, bir yapıdan

bahsediyoruz. Bu anlamıyla da bu kurumun idareye bağımlı bir şekilde seçilmiş olmasının aslında yasaya da ruhuna da Ombudsmanlık kurumuna da Kamu Denetçiliği Kurumuna da aykırı olduğunu ifade etmemiz gerekir.

Yani bugün iktidarda bir parti var, o iktidardaki partinin bütün bürokratik kanallardaki, devlet kanallarında yapmış olacağı yanlışları, hataları vatandaşlar lehine denetlemesi gereken bir yapının seçimi yine mevcut iktidarın çoğunluğuyla geçiyorsa, bu konuda RTÜK gibi aslında oy oranına göre bir temsiliyet, bir çoğulcu yapı eğer hayata geçmemişse, bu konudan bir sıkıntı olduğunu ve bunun aslında işin özüne, işin esasına aykırı olduğunu ifade etmek gerekiyor.

O anlamda, biz de parti olarak Alt Komisyona üye vermeyeceğimizi, aynı zamanda seçim sürecine katılmayacağımızı da ifade etmek istiyorum.

En azından Komisyonumuzun bu konuda, gelecek dönemde bu eksikliği gidermek ve gerçekten bu kurumun daha bağımsız, toplum yararına, halk yararına işlemlerini sağlayacak bir şekilde bir teamül oluşturmalarını ve gerekirse bunun yasalaştırılması için de harekete geçmesi gerektiğinin çok önemli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Biz de teşekkür ediyoruz.

Zabıtlara geçti.

Biz, hem yasayı hem teamülleri uyguluyoruz. Bugüne kadar bu teamüllerle bu alt komisyonlar oluşturuldu. Biz yine aynı teamüllerle yolumuza devam edeceğiz.

Teşekkür ediyoruz.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Buyurunuz.

4.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, İzmir depreminde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine; kamu denetçiliğinde her siyasi partinin temsiliyetinin sağlanması gerektiğine;

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Karma Komisyonun değerli üyeleri, aslında 2020 yılında sadece İzmir depremini değil, Elâzığ depremini de birlikte yaşadık. En son deprem, tabii, bizi derinden üzmüştür. Bunun yanında, hafızamızı yoklarsak Elâzığ depremi 24 Ocakta olduktan sonra akabinde, Van'da bir çığ faciası yaşadık, ne yazık ki orada askerlerimiz yurttaşlarımızla birlikte çığ altında kaldı, öyle bir can kaybı daha yaşamış olduk. Onun dışında, İdlib'de, 28 Şubat'ta, bir Rus uçağının saldırısı sonucunda 63 civarında askerimizi şehit verdik.

Şimdi, 2020 yılı, üst üste üzüntüleri beraberinde getiren, pandemi sürecini de içeren bir yıl oldu. Dileğimiz ve temennimiz odur ki bundan sonra, ülkemiz böyle facialarla karşılaşmasın. Dolayısıyla, İzmir depreminde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Bunu özellikle belirtmek isterim.

Ombudsmanlık Kurumu aslında kendi içeriğinde birkaç yüzyıl öncesine kadar giden, Osmanlı'da da neşvünema bulmuş ve daha sonra İsveç tarafından geliştirilmiş ama bizde, 23'üncü Yasama Döneminde özellikle gündeme gelmiş bir konuydu ancak o zaman yasalaştırılamamıştı, bir doküman olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde ciddi bir kaynak oluşumu sağlanmamıştı.

Burada, demokrasi açısından baktığımızda ombudsmanlığı devletin bir yan kuruluşu ya da özerk kurum gibi de düşünmemek gerekir. Tamamen toplumsal yapıda mütalaa etmek gerekir. Bizim

demokrasi anlayışımız sıfır toplamı olamaz. Türkiye’de gelişmiş, çoğulcu bir demokratik yapıyı kurmak için sadece Parlamento seçiminin yani milletvekili genel seçiminin ve yerel seçimlerin, mahallî idare seçimlerinin dışında, buna benzer kurum ve kuruluşlarının sıfır toplamı değil, alınan oyların temsiliyeti şeklinde tecelli etmesi uygun olur. Mesela, RTÜK’te böyle yapılmıyor. RTÜK’te muhalefet partilerinin adaylarının da seçimi gerçekleşiyor. Ombudsmanlık da siyaset dışı olan insanların, siyasetten ayrı olarak -kuşkusuz, herkesin bir dünya görüşü olacaktır buna saygı duymak gerekir ama- burada diğer vekil arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, ümit ediyor ve temenni ediyorum ki siz de bana katılırsınız, her siyasal partinin gücü nispetinde, burada, Ombudsmanlık müessesinde bir temsil mekanizmasını oluşturmakta yarar var. Zannediyorum teamül böyle gerçekleşir. Sizin dediğiniz teamül aslında teamül değil, kanuniyettir; meşruiyet de değildir sizinki. Yani siz yasa böyle emrediyor biz bunu yapacağız; yapabilirsiniz, yapın. Ama bu Ombudsmanlıkta. Sayın Malkoç’u da ben tanıyorum, kendisi değerli bir hukukçudur, ombudsmanlık ruhuna uygun orada bir oturmuşluk söz konusu olmadı, hep havada kaldı o kurum. Ben, Sayın Malkoç’u da burada...

Kendisi burada mı bilmiyorum...

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Biraz sonra dinleyeceğiz kendisini.

Evet, toparlayabilirsek Sayın Vekilim.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Toparlayacağım efendim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Lütfen...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Şimdi, şunu ifade edeyim: Kamu Denetçiliği Kurumunu gidip ben de ziyaret edeceğim. Beni kabul ederlerse orada gidip görüşeceğim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Tabii ki ederler.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Nasıl bir sistem gelmiş acaba 2016’dan bugüne kadar, nasıl oturmuşlar, onu da göreceğim. Ama benim edindiğim bilgiler ne yazık ki sadece kurum ve ayağı yere basmayan ve Türk toplumunda karşılığı olmayan, oturmamış bir kurum olarak karşımızdadır ki Başkanı hukukçu olmasına ve iyi bir insan olmasına rağmen.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Peki, çok teşekkür ediyorum.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Ben böyle bir eleştiri getiriyorum ve burada diğer siyasal partilerin önerilerinin de dikkate alınarak kamu denetçiliğinin oransal olarak hesabının yapıpı temsilîyetinin sağlanması gerekir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Ben de çok teşekkür ediyorum.

Sayın Vekilim, zabıtlara geçti.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır’ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyigit ve Mersin Milletvekili Behiç Çelik’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Tabii ki Şeref Bey muhakkak uygun zamanda sizi davet edecektir, siz gidebilirsiniz, ziyaret edebilirsiniz.

Kamu Denetçiliği Kurumu, anayasal bir kurum, Mecliste oy birliğiyle geçti ve Anayasa’daki ve kendi kanunundaki kurallarını biz burada uyguluyoruz. Sizin söylediğiniz bir şeyi yapmak bizim teamül olarak burada uygulamaya geçireceğimiz bir konu değil.

Ayrıca, şunu da özellikle belirtmek istiyorum: Ben 2 dönemdir Dilekçe Komisyonu Başkanayım, dolayısıyla Karma Komisyon Başkanayım. Kamu Denetçiliği Kurumu her geçen gün Türkiye gerçeklerine daha uygun faaliyetler yapmaya başladı, verdikleri kararların uygulanma oranları her geçen gün arttı, tanınırlığı arttı, çok fazla size katıldığımı söyleyemeyeceğim. Kamu Denetçiliği Kurumu, Avrupa Birliği ilerleme sürecinde AK PARTİ hükümetlerinin önemseddiği kurumlardan bir tanesidir ve gerçekten Şeref Bey ve ondan evvelki Başkan zamanında ve tüm üyelerle birlikte çok güzel çalışmalara imza atıldılar. Onlara gelen müracaat sayısı, verdikleri kararların uygulanabilir olması ve kararlara uyma oranlarında da bunu görüyoruz. Tabii ki ikinin daha iyisi vardır. Sizin eleştirileriniz, önerileriniz doğrultusunda daha güzel, daha verimli kararlar da verebilir, bunu da zabıtlara geçirmek istiyorum.

Konumuza geçmek adına, biraz daha kısa kısa olursak memnun olurum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Ben bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Buyurun Sayın Bakanım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Değerli Vekilim, bu yaptığınız konuşma minvalinde, bana dünyadaki ombudsman seçimleriyle ilgili, özellikle İsveç gibi, Fransa gibi bir örnek verebilir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Ben o arada bir şey söyleyeyim. Bu kanun çıkarken dünyadaki iyi örnekler incelenerek en ideali bizde uygulamaya geçirildi, bunu biliyorum. O dönem milletvekili değildim ama bunu yakından takip eden birisiyim.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Ben milletvekiliydim, ben biliyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Mesela Fransa’da nasıl seçiliyordu?

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Şimdi, o zaman ben sizi sınava tabi tutarım, Sayın Başkan.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Estağfurullah.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Şimdi, ben sizi sınava tutarım.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Sınav böyle olmaz.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Yani bu şekilde, bir milletvekili olarak böyle bir hitap tarzını iade ediyorum size.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Sayın Vekilim...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Başka soruyla, sizi öğrenci yerine koyup hitap etmek uygun olur mu?

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Şimdi, bakınız, bu heyet... Sayın Vekilim...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bu konuda daha önce de çalıştım ben.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Böyle bir konuşma yok yani Sayın Başkanım.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Evet, olmaması lazım.

Şunu söyleyeyim: Sayın Vekilim, muhakkak siz o dönem milletvekiliydiniz ama bu heyetten birçok arkadaşım la kamu denetçiliği raporunu birlikte inceledik, alt komisyonlarda bulunduk, bu konuda biz iddialıyız, güzel işler yaptık ama bunu daha sonra tartışalım. Bugünkü gündemimiz seçim, biz işimizi bitirelim, sonra karşılıklı konuşalım.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Ben görüşümü heyete arz ediyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben devam etmek istiyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Teşekkür ederim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Değerli Vekilim, ben sadece sizin yapmış olduğunuz konuşmalarla ilgili bir referans öğrenmek istedim, istifade etmek istedim. Niye bu şekilde...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Ben size daha sonra onu söylerim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Peki, tamam, anlaştık.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Anladım, tamam, teşekkür ederim.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Ancak nispi temsile uygun bir temsiliyetin sağlanmasını talep ediyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Tamam, bu güzel de yani ben referans... Peki, teşekkür ederiz.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Bu bir anayasal değişiklik gerektirir, Mecliste bir yasal düzenleme gerektirir, onu konuşuruz bilahare. Ben katılmamakla birlikte konuşuruz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, İzmir ve diğer bölgelerde yaşanan depremlerde vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve Mecliste karar verilenlerin uygulayıcısı olduklarına ilişkin açıklaması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; toplantımızın hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan diliyorum.

İzmir ve diğer bölgelerimizde yaşanan depremlerde vefat eden kardeşlerimize de Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırcemil diliyorum ve yaralı kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Necm suresi 44'üncü ayette buyuruyor ki: “Doğrusu öldüren ve diriltlen odur.” Bu sebepten doksan altı saat sonra bir yavrumuzu enkazdan çıkartıp Cenab-ı Allah ailesine kavuşmasını nasip ediyor.

Buradan siyaset yapılmaz, buradan siyaset yapmamamız gerekiyor. Elbette tedbir alınacaktır ve alınmaktadır da. Bugün görüyoruz ki devletimiz ilk gün itibarıyla oradadır ve her türlü imkân sağlanmaktadır. Bu konular üzerine siyaset yapmamak gerekir diye düşünüyorum.

Burayla ilgili konularda da Sayın Valim biraz önce gideceğini söyledi, ziyaret edeceğini söyledi. Keşke ziyaret edip gelmiş olsaydı daha iyi olurdu diyeceğim.

Burada biz sistemi tartışmıyoruz. Bu Mecliste karar verildi, biz sadece burada uygulayacağız diyorum ben. Bir an önce toplantıya geçmek istiyoruz efendim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Şunu söyleyeyim: Sayın Şeref Malkoç ve başkanlar bizi davet etmişlerdi fakat pandemi süreci geldi, salon dar, küçük olduğu için gitmedik. Bu işi siz de biliyorsunuz. İnşallah yeni dönemde hep birlikte gideriz.

Buyurun Sayın Başkanım.

Size nazım geçer, mümkün olduğu kadar kısa...

6.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, İzmir depreminde hayatlarını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar ve Covid-19 nedeniyle vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve muhalefet milletvekillerinin ifade etmiş oldukları çeşitli teamüllerin değişmesiyle ilgili önerilere katılmadığına ilişkin açıklaması

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Çok kısa Değerli Başkanım.

Çok teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanlarım, Alt Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de her şeyden önce İzmir’de meydana gelen depremde hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yaralı olan vatandaşlarımıza bir an önce acil şifalar diliyorum.

Bu arada, dün itibarıyla değerli hemşehrimi, saygıdeğer hocamızı, Sayın Burhan Kuzu Hocamızı kaybettik; ona da Allah’tan rahmet diliyorum, mekânı cennet olsun. Bu anlamda da pandemi belasıyla boğuşuyoruz, Burhan ağabeyimizi de pandemi nedeniyle kaybettik. Her şeyden önce, hep beraber, birlikte, tüm kurallara uymayı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. Hem doktor olmam münasebetiyle hem de bu yakınlarımızı kaybetmenin acısıyla ifade ediyoruz, Allah bizleri korusun diye de ifade etmek istiyorum.

Muhalefet partilerinin ifade etmiş oldukları çeşitli teamüllerin değişmesiyle ilgili, bu seçimle ilgili de ben katılmadığımı ifade etmek istiyorum kayıtlara geçmesi açısından çünkü bu bir kanundur, kanunda ne gerekiyorsa onu yapıyoruz. Siz de doğrusunu yapıyorsunuz Başkanım diyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Çok teşekkür ediyorum.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, Sayın Kuzu’yla ilgili, izin verirsiniz...

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Başsağlığı dileyebilirsiniz...

Buyurun.

7.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik’in, vefat eden Anayasa Komisyonu eski Başkanı Burhan Kuzu’ya Allah’tan rahmet niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Burhan Kuzu’ya Allah’tan rahmet niyaz ediyorum. Geçmişte de Anayasa Komisyonunda birlikte çok güzel çalışmalarımız oldu. Allah gani gani rahmet eylesin, nur içinde yatsın.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Amin, inşallah.

Teşekkür ediyorum.

V. ALT KOMİSYONLAR

1.- Kamu denetçisi adaylarını belirlemek üzere üzere alt komisyon kurulması

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Değerli milletvekillerim, bugün, biliyorsunuz, bir kamu başdenetçisinin ve kamu denetçilerinin seçimini gerçekleştireceğiz. Kamu denetçileri seçimi için alt komisyon oluşturmamız lazım geçen senelerde yaptığımız gibi. Öncelikle bu alt komisyonlarda siyasi partilerin güçleri oranında milletvekilinin temsil edilmesi gerekiyor ama biraz evvelki ifadelerden anladığımız kadarıyla Cumhuriyet Halk Partisi ve Halkların Demokratik Partisi üye vermeyeceklerini söylediler, zabıtlara geçirdiler. Bunun bizim için bir sorun olacağını düşünmüyoruz. İç Tüzük’ümüzün 21’inci maddesinin ikinci bendi “Bir siyasi parti grubu, herhangi bir komisyonda kendisine düşen üyelikten vazgeçebilir.” diyor. Bu hüküm gereğini dikkate alarak kendilerini vazgeçmiş kabul ediyoruz, normal çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Bu alt komisyonu oluşturacağız, alt komisyonumuz başkanını seçerek görevine başlayacak. Her adayı dinleyebileceği gibi yani denetçi olarak müracaat etmiş adayları dinleyebileceği gibi, dosya üzerinden inceleme de yapabilir, birleşik oy pusulası şeklinde de seçimini yapabilir. Seçimde, denetçilerden birisinin kadın ve çocuk haklarında görevlendirileceği hususunu özellikle dikkate almalarını öneriyorum, tavsiye ediyorum. Bundan memnuniyet duyacağız.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Şimdi alt komisyonun kurulmasıyla ilgili bir önerge var, önergeyi okutuyorum, işlemlere başlıyoruz:

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma
Komisyon Başkanlığına

6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinin (6)'ncı fıkrası uyarınca seçilecek 4 kamu denetçisinin 3 katı kadar adayı yani 12 kişiyi belirlemek üzere aşağıdaki üyelerden kurulu bir alt komisyonunu kurulmasını arz ve teklif ederim.

Ahmet Salih Dal

Kilis

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Gerekçe...

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

14 Haziran 2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 11'inci maddesi hükümleri gereğince; başdenetçi ve denetçilerin görev sürelerinden bitmesinden doksan gün önce Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından durumun TBMM Başkanlığına bildirilmesi gerekmekte olup Kamu Denetçiliği Kurumunun 25 Ağustos 2020 tarihli ve 537 sayılı Yazısı'yla TBMM Başkanlığına gerekli bildirim yapılmıştır.

Yapılan bildirimin ardından TBMM Başkanlığınca başvuru süresi ilan edilir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 28 Temmuz 2020 tarihinden itibaren tatile girmesi nedeniyle ilan süresi durmuş ve 30 Eylül 2020 tarihli ve 31260 sayılı Resmî Gazete'de adaylık koşulları ve başvuru süresine ilişkin ilan yayımlanmıştır.

Başdenetçi ve denetçi olmak isteyenler TBMM Başkanlığına yazılı olarak 19 Ekim 2020 saat 17.00'ye kadar başvuruda bulunmuştur. Kamu başdenetçisi olmak için 4 kişi ve kamu denetçisi olmak için 127 kişi olmak üzere toplam 131 aday adayının başvuru evrakları, TBMM Başkanlığı tarafından 21 Ekim 2020 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilmiştir.

Başdenetçi ve denetçi olmak isteyenlerin başvuru belgeleri CD hâlinde Karma Komisyon üyelerine 27 Ekim 2020 tarihli toplantı çağrı yazısı ekinde dağıtılmıştır.

6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi gereğince, havale tarihinden (21 Ekim 2020) itibaren on beş gün içerisinde (3 Kasım 2020 tarihine kadar) Karma Komisyonun denetçi sayısının 3 katı kadar adayı belirlemek üzere bir alt komisyon kurması ve 3 başdenetçi adayını belirleyerek TBMM Genel Kuruluna bildirmesi gerekmektedir.

Siyasi partilerin güçleri oranında temsil edildiği alt komisyonun, seçilecek her denetçi yani 4 kişi için 3 adayı seçerek toplam 12 kişiyi 18 Kasım 2020 tarihine kadar belirleyerek Karma Komisyona sunması gerekmektedir. Bu nedenle, Meclis teamüllerine göre, grubu bulunan bütün partilerin temsilini sağlayacak şekilde 13 üyeli bir alt komisyonun kurulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. 37 üyeden oluşan Karma Komisyonumuzda oluşturulacak 13 üyeli alt komisyonda Adalet ve Kalkınma Partisinden 7, Cumhuriyet Halk Partisinden 3, Halkların Demokratik Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve İYİ PARTİ'den 1'er üye görev alabilecektir.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Önerge hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

İsimleri okutuyorum:

Adalet ve Kalkınma Partisinden İsmail Tamer, Kayseri; Arzu Aydın, Bolu; Ahmet Salih Dal, Kilis; Erol Kavuncu, Çorum; Meliha Akyol, Yalova; Pakize Mutlu Aydemir, Balıkesir; İbrahim Yurdunuseven, Afyonkarahisar; Milliyetçi Hareket Partisinden Mehmet Taytak, Afyonkarahisar; İYİ PARTİ'den Ümit Beyaz, İstanbul.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle, seçilecek her denetçi için 3 adayı belirleyerek 12 kişilik listeyi 18 Kasım 2020 tarihine kadar belirleyecek olan Karma Komisyonumuz belirlenmiştir.

İsimleri arkadaşım okudu, Alt Komisyon kurulmuş oldu. Alt Komisyonun seçtiği 12 aday Karma Komisyonumuza sunulduktan sonra Karma Komisyon çalışmalarına devam edecektir. Alt Komisyonumuza şimdiden başarılar diliyorum. İlk toplantıda Başkanını seçecekler. Bizim kendilerine takdim edeceğimiz 100 küsur müracaatımızı ister dosya üzerinden ister yüz yüze değerlendirecekler ve 12 kişiye indirecekler. 12 kişiyi sizden bekliyoruz, sonra 2'nci Komisyon toplantımızı yapacağız.

V.- KARMA KOMİSYONLAR

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Kamu Başdenetçisi aday adaylarının dinlenmesi

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Şimdi, kamu başdenetçisi adaylarının seçilmesine, dinlenilmesine ve işlemlerine geçiyoruz. 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi gereğince Karma Komisyonumuzun 3 Kasım 2020 tarihine kadar 3 başdenetçi adayını belirleyerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna bildirmesi gerekmektedir.

Öncelikle, gündemimizin 2'nci sırasında yer alan, kamu başdenetçisi aday adaylarının dinlenilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu başdenetçisi aday adaylarının dinlenilmesi için soy isimleri itibarıyla harf sırasına göre aday adaylarını davet edeceğiz, kendilerini kısaca burada dinleyeceğiz.

Mehmet Nur Aşar? Yok.

Sayın Murat Dede, buyurun efendim.

MURAT DEDE – Sayın üyeler, Sayın Başkan; hepinize saygılar sunarım.

Ben İzmir'den gelmekteyim. Hemşehrilerimin başı sağ olsun, yaralıları acil şifalar diliyorum.

Ayrıca, vefatlarından dolayı eski Başbakan Mesut Yılmaz'a ve Milletvekili Sayın Burhan Kuzu'ya Allah'tan rahmet diliyorum.

Ben İzmir'de Orman Genel Müdürlüğünde avukatlık yapmaktayım. İzmir doğumluyum. Yıllarca serbest avukatlık yaptım, daha sonra Maliyede gelir uzmanlığı yaptım, en sonunda da Orman Genel Müdürlüğü Gaziemir Orman İşletme Müdürlüğünde kamu avukatlığı yapmaktayım.

Bu göreve talip olmamızın sebebi yıllarca kamu kurumlarında çeşitli birikimlere sahip olduk, serbest avukatlık yaptık. Bu yüzden bu deneyimimizi bu kurumda kullanmak istiyoruz. Tabii, siz takdir ederseniz. Bilindiği üzere Kamu Denetçiliği Kurumu adalet, insan haklarına dayalı görüşler sunup değerlendirmelerde bulunmaktadır. Bunun en eşit ve en hukuka uygun şekilde yapılması için elimizden geleni yapacağımızdan emin olabilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Murat Bey, ben çok teşekkür ediyorum. Sizinle tanıştığımıza çok memnun olduk, heyetimiz adına hayırlı olsun demek istiyorum. Hakkımızda hayırlısı.

MURAT DEDE – Sağ olun, teşekkür ederim, inşallah.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Teşekkür ediyorum.

MURAT DEDE – Sağ olun, iyi günler.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Orhan Bey, hoş geldiniz siz de Komisyonumuza.

Buyurunuz.

ORHAN GÖÇER – Teşekkür ederim, sağ olun.

Öncelikle sizleri, yüce Parlamentomuzu saygıyla selamlıyorum efendim ve son gelişmeler doğrultusunda tüm ülkemizin yaşadığı deprem faciasından dolayı ülkemizin ve milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Efendim, ben 1964 doğumluyum. 1986 yılında Kara Harp Okulundan piyade subay olarak mezun oldum, 1978 yılında üniformayı giydim ve şerefle otuz sekiz yıl taşıyarak 2016 yılında çok sevdiğim mesleğimden fiziken ayrıldım, gönül bağımız devam etmektedir.

11 atamayla beraber ülkemizin farklı coğrafyalarında görev yapmışız. Eğitimimi bu arada kendi özel çabalarım ile Marmara Üniversitesinde inkılap tarihi, Beykent Üniversitesinde uluslararası ilişkiler alanında yüksek lisansla devam ettirdim. Emekliliğimden sonra da bitmedi şu anda da insan kaynakları yönetimi eğitimine devam ediyorum.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Çok güzel.

ORHAN GÖÇER – Eğitimin sağlık el verdiği müddetçe “beşikten mezara kadar” olması sözüne de katılıyorum.

Görevim esnasında yaklaşık 30 kişiden 2 bin kişiye kadar olan farklı ünitelerde yöneticilik, planlamacılık, ihale komisyon başkanlığı, okulda öğretmenlik, plan subaylığı ve daha üst rütbeye geldiğimde, albay rütbesinde de denetleme üyeliği ve denetleme başkanlığında bulundum ordu seviyesindeki birlikte.

Bu konudaki tecrübelerimi, devleti tanıdığımı değerlendirerek ülkeme ve devletime bu alanda hizmetlerime devam etmek istiyorum. Başvuru şartlarını taşıdığımı gördüğümünden dolayı da bu başvuruyu gerçekleştirmiş bulunmaktayım.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Evet.

ORHAN GÖÇER – Evliyim, 2 çocuğum var, bir kızım şu anda avukat olarak görev yapmakta, oğlum Gazi Üniversitesinde mühendislik fakültesinin son sınıfını okumaktadır.

Takdir sizlerin ve yüce Parlamentomuzundur. Şimdiden teveccühleriniz için hepinize teşekkür eder ve saygılarımı sunarım, arz ederim.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Orhan Bey, biz çok teşekkür ediyoruz, sağ olun, hayırlısı olsun inşallah diyelim.

Teşekkür ederiz.

ORHAN GÖÇER – Teşekkür ederim, sağ olun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Birinci sıradaki aday gelmemiş mi?

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Gelmemiş.

Sayın Şeref Malkoç...

Sayın Başkan, buyurun lütfen; hoş geldiniz.

Sayın Başkan, usul gereği kendinizi kısaca tanıtırırsanız toplantıyı kapatacağız.

Hoş geldiniz, buyurun.

ŞEREF MALKOÇ – Tamam efendim.

Hoş bulduk, sağ olun efendim.

Dilekçe Komisyonumuzun Sayın Başkanı, İnsan Hakları Komisyonumuzun Sayın Başkanı, değerli milletvekillerim; benim adım Şeref Malkoç. 1960 yılında Trabzon'da doğdum, liseye kadar Trabzon'da okudum. 1982 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdim. Ardından Trabzon'da on yıl avukatlık yaptım, avukatlık çalışmaları sırasında; siyasetle ilgili Refah Partisinde il başkanlığı yaptım ve 1995 milletvekili seçimlerinde 20 ve 21'inci Dönem milletvekili olarak görev yaptım. Ardından birçok siyasi partide genel başkan yardımcılığı yaptım, Yüksek Seçim Kurulunda da iki yıl süreyle görev yaptım. En son olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın başdanışmanlığı görevini yürüttüm. Evliyim, 3 çocuk sahibiyim, 3 de torunum var. Allah herkese de hem evlat hem torun nasip eylesin.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Teşekkür ediyoruz Sayın Malkoç. Hayırlısı olsun inşallah.

ŞEREF MALKOÇ – Ben de teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Sayın milletvekilleri, başdenetçi için bize 4 müracaat vardı, 3 değerli müracaat sahibini dinledik, Mehmet Nur Aşar Bey toplantımıza katılmadılar, aradık, gelmeyeceğini söylemiş herhâlde. Dolayısıyla biz başdenetçi adaylarını dinleme işlemimizi de tamamlamış bulunuyoruz.

Şimdi, seçime geçiyoruz.

VI.- SEÇİMLER

1.- Kamu Başdenetçisi adaylarının seçimi

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Karma Komisyonadaki başdenetçi adayının seçiminin 6328 sayılı Kanunda Genel Kurul için öngörülen usulde yapılmasına ilişkin bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanlığına

Karma Komisyonadaki başdenetçi adayı seçiminin 6328 sayılı Kanun'da Genel Kurul için öngörülen usulde yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Salih Dal

Kilis

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Gerekçeyi de okuyalım.

Gerekçe:

Başdenetçinin Karma Komisyonada seçimine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak Genel Kurulda seçimine ilişkin 14 Haziran 2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 11'inci maddesinin 4'üncü ve 5'inci fıkrasında düzenlenmiştir.

Genel Kuruldaki seçim için öngörülen usul ilk başdenetçi seçiminden beri Karma Komisyonada uygulanagelmekte olup oylama gizli olarak yapılmaktadır.

Başdenetçi adayları, üye tamsayısının (37) üçte 2 çoğunluğu olan 25 oyla seçilebilmektedir.

Birinci ve ikinci oylamada 25 oy alınamaz ise üçüncü oylamada 20 oy alınması gerekmektedir.

Üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu sağlanamazsa, dördüncü oylamada karar yeter sayısı olmak şartıyla en fazla oy alan ilk 3 aday seçilmiş olacaktır.

Komisyon teamülleri ve 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi hükümleri çerçevesinde başdenetçi adayı seçiminin yapılması amaçlanmaktadır.

14 Haziran 2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun 11’inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkrası:

“Başdenetçi gizli oyla seçilir. Başdenetçi üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile seçilir. Birinci oylamada bu çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci oylamaya geçilir. İkinci oylamada da üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun oyu aranır. Bu oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu sağlanamadığı takdirde üçüncü oylamaya geçilir ve üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş sayılır. Üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır. Dördüncü oylamada karar yeter sayısı olmak şartıyla en fazla oy alan aday seçilmiş olur.”

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. Şimdi oylamaya geçiyoruz.

Birleşik oy pusulaları hazırlanmış bulunmaktadır. Adayların soyadı, adı sırasına göre birleşik oy pusulası şeklinde düzenlenmek suretiyle bastırılmıştır.

Oylamanın ne şekilde yapılacağı konusunda da kısaca bilgi vermek istiyorum: Oylamaya katılacak üyeler; seçim bölgesi, soyadı ve adı itibarıyla okunacaktır. Milletvekiline mühürlü birleşik oy pusulası ve zarf verilecektir. Oyunu kullanan milletvekili oy pusulasını içeren zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulmuş olan oy kutusuna atacaktır.

Şimdi bir Tasnif Komisyonu seçmemiz gerekiyor sayın milletvekillerim. Oylamanın sayım ve dökümü için ad çekme suretiyle 3 asil, 2 yedek olmak üzere 5 kişilik bir Tasnif Komisyonu tespit edilecektir. Tasnif Komisyonuna seçilen üyeler oylama işlemi bittikten sonra yerlerini alacaktır.

Şimdi Tasnif Komisyonu üyeleri için seçim yapıyoruz.

Tasnif Komisyonuna 3 kişi belirleyelim: Sayın Mustafa Kendirli, Sayın İbrahim Yurdunuseven ve Sayın Hakan Kahtalı.

Sayın milletvekillerim, size verdiğimiz pusulada 4 isim yazıyor, 3 tane işaret atacaksınız. 1’inci arkadaşımız Mehmet Nur Aşar gelmemişlerdi.

Tasnif Komisyonu üyeleri isimlerini okuyorum:

Mustafa Kendirli, Kırşehir Milletvekili; İbrahim Yurdunuseven, Afyonkarahisar Milletvekili; Hakan Kahtalı, Malatya Milletvekili.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Oyunu kullanmayan üyemiz var mı? Yok.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Tasnif Komisyonu tutanağı Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Sonuçları okutuyorum:

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma
Komisyon Başkanlığına

TBMM Genel Kuruluna bildirilecek 3 Kamu Başdenetçisi adayı için yapılan birinci tur oylamaya 20 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

İbrahim Yurdunuseven

Hakan Kahtalı

Mustafa Kendirli

Afyonkarahisar

Malatya

Kırşehir

Mehmet Nur Aşar: 1

Murat Dede: 19

Orhan Göçer: 19

Şeref Malkoç: 20

Toplam: 20

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Sayın milletvekillerim, birinci oylamada 6328 sayılı Kanun’da öngörülen üye tam sayısının üçte 2 çoğunluğu sağlanamadığı için Kamu Başdenetçisi adayları seçilememiştir.

Bu nedenle ikinci oylamaya geçiyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

(Oyların ayrımı yapıldı.)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – İkinci oylamanın tutanağı Başkanlık Divanına ulaştı.

İkinci oylamanın tutanağını okutuyorum:

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanlığına

TBMM Genel Kuruluna bildirilecek 3 Kamu Başdenetçisi adayı için yapılan ikinci tur oylamaya 19 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

İbrahim Yurdunuseven

Hakan Kahtalı

Mustafa Kendirli

Afyonkarahisar

Malatya

Kırşehir

Mehmet Nur Aşar: 0

Murat Dede :19

Orhan Göçer :18

Şeref Malkoç :19

Zarf sayısı 19, pusula sayısı 19.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Tahsis Komisyonu üyelerine teşekkür ediyorum.

İkinci oylamada da maalesef yasanın aradığı üçte 2 çoğunluk sağlanamamıştır. Üçüncü oylamaya geçiyoruz.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

(Oyların ayrımı yapıldı.)

Üçüncü oylamanın tutanağı Başkanlığımıza ulaştı.

Okutuyorum:

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanlığına

TBMM Genel Kuruluna bildirilecek 3 Kamu Başdenetçisi adayı için yapılan üçüncü tur oylamaya

19 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

İbrahim Yurdunuseven	Hakan Kahtalı	Mustafa Kendirli
Afyonkarahisar	Malatya	Kırşehir
Mehmet Nur Aşar :0		
Murat Dede :18		
Orhan Göçer :18		
Şeref Malkoç :19		
Boş :0		
Geçersiz :1		
Toplam :19		
Zarf sayısı :19		
Pusula sayısı :19		

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Sayın vekillerim, yasanın aradığı sayı üçüncü oylamada da sağlanamadığı için son bir oylamaya geçiyoruz.

(Oylar toplandı)

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Buyurun.

(Oyların ayrımı yapıldı.)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Değerli vekillerim, Tasnif Heyeti çalışmalarını yaparken şunu söylemek isterim. Bu seçimde eminim ki hem Dilekçe Komisyonundan hem İnsan Hakları İnceleme Komisyonundan bütün arkadaşlarımız bulunmak isterdi. Fakat Genel Kurulun çalışma saati, bazı arkadaşlarımızın basın toplantıları var, bazı arkadaşlarımız grup önerilerinde konuşmacı. O nedenle toplantımıza iştirak etmediler. Dolayısıyla bu seçim dördüncü tura kalmak zorunda kaldı. Bunu özellikle belirtmek istiyorum yoksa bizim rutinimiz gayet güzel devam ediyordu.

(Oyların ayrımına devam edildi.)

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Son dördüncü tur oylamayla ilgili Tasnif Heyetinin raporu Başkanlığımıza ulaştı.

Okutuyorum:

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanlığına

TBMM Genel Kuruluna bildirilecek 3 Kamu Başdenetçisi adayı için yapılan dördüncü tur oylamaya 19 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

İbrahim Yurdunuseven	Hakan Kahtalı	Mustafa Kendirli
Afyonkarahisar	Malatya	Kırşehir
Mehmet Nur Aşar :1		
Murat Dede :16		

Orhan Göçer :18

Şeref Malkoç :19

Boş yok

Geçersiz yok

Toplam 19.

BAŞKAN MİHRİMAH BELMA SATIR – Teşekkür ediyorum.

Dördüncü oylamada 6328 sayılı Kanun'da öngörülen üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlandığı için Kamu Başdenetçi adayları seçilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna bildirilecek 3 Kamu Başdenetçi adayının isimlerini okuyorum: Sayın Murat Dede, Sayın Orhan Göçer, Sayın Şeref Malkoç.

Hayırlı olsun, şimdiden diyorum. Biz komisyon olarak üzerimize düşen görevi yaptık.

Bugünkü toplantımızda Kamu denetçisi seçimleri için 13 üyeli Alt Komisyonun kurulması kararlaştırılmış olup, 4 Kamu Başdenetçi adaylarından 3'ü dinlenmiş ve 3 aday Genel Kurula bildirilmek üzere seçilmiştir.

Gündemimize görüşülecek başka bir konu kalmadığı için toplantıyı kapatıyorum.

Gösterdiğiniz tavır ve dikkat içinde her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Hayırlı olsun.

Kapanma Saati:16.41

